

משאבי למידה

- נאום ההכתרה של הרב נסים - עותקים כמספר המשתתפים (נספח 1)
- כרטיסי עבודה (לבוחרים באפשרות 1 בשלב ב) - עותקים כמספר הקבוצות (נספח 2)
- דף התבוננות אישית (לבוחרים באפשרות 2 בשלב ב) - עותקים כמספר המשתתפים (נספח 3)
- דף לכתיבת נאום הכתרה אישי (נספח 4) - מספר העותקים תלוי באפשרות שתבחרו בשלב ב. בדקו לכמה משתתפים אתם מייעדים את אפשרות 2, והכינו עותקים כמספרם (בערך)
- תאוריית התפקיד והכניסה לתפקיד בגוף היחידה [המנחה קורא. לא מחלקים למשתתפים]

מקורות המידע

- גיליון 14 של 4 המ"מים - ירחון לקידום מנהיגות, מקצועיות, מקצוענות ומצוינות במנהל הבית ספרי בחינוך היסודי, משרד החינוך התרבות והספורט, המנהל הפדגוגי האגף לחינוך יסודי.
- פוקס, א' (תשנ"ה). סגנונות התפתחות מקצועית של מנהלים, עיונים בחינוך, במנהל ובארגון החינוך, חוברת מספר 20, אוניברסיטת חיפה, בית הספר לחינוך.
- **נאום ההכתרה של הראשון לציון הרב הראשי לישראל הרב יצחק נסים**
יצ"ו, ביום ו' בניסן התשט"ו (משרד הדתות, הוצאת המדפיס הממשלתי).

סדנה בתחום כישורי חיים לצוותי הוראה במסגרת יום היערכות

כתיבה: אדווה זיידמן, מדריכה ארצית לכישורי חיים בחמ"ד

משך זמן מומלץ

שיעור או שני שיעורים (על פי שיקול דעת המנחה)

רציונל לבחירת הנושא

נאום ההכתרה של הרב נסים מאפשר לנו הצצה אל תפיסת התפקיד ותודעת השליחות הגבוהה של הרב, ובעקבותיה התבוננות באור חדש בעצמנו, בזהות התפקודית שלנו, בתפיסת התפקיד שלנו, בערכים, בעמדות ובתפיסות המנחים אותנו בנקודת הזמן של פתיחת השנה, בבואנו למלא את התפקיד שבחרנו בפן האישי או בפן המקצועי.

מטרות

- היחשפות לתפיסת התפקיד ותודעת השליחות של הרב נסים ולמידה עליהן.
- הבניית תפיסת תפקיד המחנך לאור דמותו של הרב נסים.
- יצירת מרחב להתבוננות אישית בתפקיד שלי ולחקירתו.
- הגברת ההניעה (מוטיבציה) וההנאה לקראת הכניסה לתפקיד עם פתיחת השנה החדשה.

✓ אפשרות 2: התבוננות אישית

1. בהשראת נאום ההכתרה של הרב נסים נחלק לצוות המורים דף התבוננות אישית (נספח 3). בדף מופיעות שאלות מנחות שהחשיבה עליהן תהיה בבחינת הכנה לכתיבת נאום הכתרה אישי. רגע לפני פתיחת השנה, רגע לפני שאנו נכנסים לתפקיד המחנך/המורה/המנהל, כל אחד ותפקידו שלו, נברר שאלות אלו בינינו לבין עצמנו.

2. כתיבת "נאום ההכתרה שלי" - נזמין את המשתתפים לאחד את ההרהורים, הרגשות, המחשבות והתובנות שכתבו לעצמם, לכדי נאום שלם עם כניסתם לתפקיד המחנך/המנהל/המורה בשנת הלימודים הקרובה (נספח 4).

3. שיתוף בנאומי ההכתרה - ניתן לשתף בזוגות או במליאה, על פי שיקול דעתו של מנחה הקבוצה.

שלב ג - המללה, המשגה, יישום

המללה

נשאל את המשתתפים:

- אילו רגשות, תחושות או מחשבות התעוררו בכם בזמן התרגיל?
- מה הוא אפשר לכם? מה התחדש או התחדד בעקבותיו?
- מה למדתם על דמותו של הרב נסים?
- מה למדתם על עצמכם?

המשגה

נאום ההכתרה של הרב נסים מאפשר לנו הצצה אל תפיסת התפקיד ותודעת השליחות הגבוהה של הרב, ובעקבותיה התבוננות באור חדש בעצמנו, בזהות התפקודית שלנו, בתפיסת התפקיד שלנו, בערכים, בעמדות ובתפיסות המנחים אותנו בנקודת הזמן של פתיחת השנה, בבואנו למלא את התפקיד שבחרנו.

ההמשגה תכלול התייחסות לתאוריית התפקיד והכניסה לתפקיד, לסגנונות התפתחות מקצועית, כפי שמובא להלן.

מבנה הסדנה

♦ **שלב א - פתיחה חווייתית:** חיבור אישי לנאום ההכתרה

♦ **שלב ב - עבודה בקבוצות / התבוננות אישית**

♦ **שלב ג - המללה, המשגה, יישום**

מהלך הסדנה

שלב א - פתיחה חווייתית: חיבור אישי לנאום ההכתרה

1. נקרא את נאום ההכתרה (נספח 1) ונבקש מהמשתתפים להתחבר למשפט שנגע לליבם, שקפץ לעינם, שמוסיף והולך איתם לאחר העיון בנאום.

- הקריאה הראשונית יכולה להיות אישית או קבוצתית במליאה, בהתאם לבחירת מנחה הקבוצה.

- לקריאת נאום ההכתרה המלא היעזרו [בקישור](#)

- מומלץ לצלם את עמ' 4-6 ולחלק למשתתפים.

2. שיתוף בקבוצה - איסוף הדיונים בעקבות הקריאה.

שלב ב - עבודה בקבוצות / התבוננות אישית

✓ אפשרות 1: עבודה בקבוצות

נחלק את צוות המורים לקבוצות. בכל קבוצה שלושה מורים. כל קבוצה תקבל כרטיס עבודה (נספח 2) שבו מופיע משפט או קטע מתוך נאום ההכתרה של הרב נסים, ובעקבותיו שאלות מנחות, המכוונות להתבוננות בדרך שבה אנו תופסים את תפקידנו, ובמיוחד בהקשר של פתיחת השנה החדשה - התפקיד המקצועי: מנהל/מורה/מחנך/מנחה וכדומה או התפקיד האישי/המשפחתי.

לאחר העבודה בקבוצות נשתף במליאה בתובנות שעלו בקבוצה.

תאוריית התפקיד והכניסה לתפקיד

תאוריית התפקיד עוסקת בהלימה ובפער שיש בין ציפיות הפרט לבין ציפיות הסביבה לגבי ה"תפקיד" שהפרט ממלא בארגון. זיהוי מידת ההלימה והפער משמש בסיס להבנת הארגון והלחצים הטמונים בו, שהקשיים שהפרט חווה בתפקיד נובעים מהם. הבנת הקשיים היא הצעד הראשון לחיפוש דרכים ולפיתוח כלים להתמודדות עימם. במילון המונח "תפקיד" מוגדר כ"עיסוק של אדם במסגרתו הקבועה (של עובד בעבודתו, של נגן בתזמורת, של שחקן במחזה וכד'). מבחינה סוציולוגית משמעות המושג "תפקיד" היא: "ההתנהגות המצופה מנושא סטטוס (בעל מעמד בארגון) אחד בהתייחסותו לנושא סטטוס אחר" (שפירא ובן אליעזר, 1989). תפיסת התפקיד (זכויות, חובות, ציפיות, ידע והתנהגויות נדרשים וכד') נבנית ביחסי גומלין בין "תפיסות הפרט וציפיותיו מעצמו לגבי התפקיד" ובין "תפיסות הסביבה את התפקיד".

מתוך: גיליון 14 של 4 המ"מים - ירחון לקידום מנהיגות, מקצועיות, מקצוענות ומצוינות במינהל הבית ספרי בחינוך היסודי

© כל הזכויות שמורות למשרד החינוך התרבות והספורט, המנהל הפדגוגי, האגף לחינוך יסודי.

כניסה לתפקיד כסגנון של התפתחות מקצועית

פוקס (1995), בהתבססה על אוטוביוגרפיות של מנהלים, הגדירה שישה סגנונות של התפתחות מקצועית בקרב מנהלים:

א. סגנון הצמיחה הטבעית - סגנון התפתחות זה מבטא תהליך "טבעי"-הדרגתי של צמיחה והתפתחות מקצועית, החל מהכניסה למקצוע ההוראה, דרך עלייה בסולם התפקידים ועד לתפקיד הניהול.

ב. הסגנון האופטימי - המיוחד לסגנון זה הוא תחושת האופטימיות שמתלווה לכל שלבי ההתפתחות של המורים וגישה חיובית יותר לחיים המקצועיים. בעל הסגנון האופטימי מרגיש את אהדת הסביבה אליו שכן יש לו ביטחון אישי מקצועי בסיסי, ההולך ומתפתח עם השנים. הוא אינו חרד ממצבים חדשים שהוא נקלע אליהם או משינויים המתרחשים בסביבתו.

ג. הסגנון הנמרץ ובעל המוטיבציה - סגנון זה מאפיין אנשים בעלי מוטיבציה גבוהה שאת מסלול התפתחותם מניע דחף חזק להתקדמות בקריירה, לפעולה, לעשייה ולביצוע. המוטיבציה שלהם עשויה לנבוע מצורך פנימי, או מגורם חיצוני-פוליטי.

ד. הסגנון הרגשי - סגנון זה מבטא באופן בולט את העולם הרגשי של האדם. התנהלות בסגנון זה פירושה שילוב האני האישי והאני המקצועי. בין שני המישורים מתקיימת השפעה הדדית ותלות, והלכה למעשה הם מתאחדים לכדי "אני" אחד (האדם איננו מפריד בין השניים). התפתחות בסגנון זה גורמת שכל אירוע וכל שלב התפתחות בחיים המקצועיים של המורה, יעוררו בו חוויה רגשית חזקה, כמו בחייו האישיים.

ה. הסגנון השליחותי-שירותי - הנטייה המקצועית-חינוכית של האנשים שהתפתחותם המקצועית מתאפיינת בסגנון זה, ניכרה אצלם כבר בגיל צעיר ולוותה בתחושת שליחות חזקה. אנשים אלו ניחנו במסירות, בנכונות להשקיע הרבה בעבודה, לעשות למען התלמידים, להעניק לזולת, ליחיד ולחברה.

ו. הסגנון ההססני-מתלבט - זהו סגנון של המורה שכל שלב בהתפתחותו מלווה בחששות, בלבטים ובספקות אשר ליכולתו העצמית. כל צעד או שינוי בחייו המקצועיים מלווה בהיסוס, בחרדה ובתחושה עמוקה של קונפליקט פנימי. גם בקבלת תפקיד הניהול ניכרים אותם המאפיינים: התפקיד מוצע, המורה חושש, מתלבט, מסרב, שואל את עצמו שאלות רבות ולבסוף נעתר.

פוקס, א' (תשנ"ה). סגנונות התפתחות מקצועית של מנהלים, עיונים בחינוך, במנהל ובארגון החינוך, חוברת מספר 20 אוניברסיטת חיפה בית הספר לחינוך.

יישום

- מה לקחתם מדמותו של הרב נסים, מנאום ההכתרה ומהמפגש היום לחייכם האישיים או המקצועיים?

נספח 1

נאום ההכתרה

נאום ההכתרה

בבית הכנסת ישורון בירושלים

ביום ששה בניסן תשס"ו

קהל קדוש ונכבד,

ברגעים אלה, כאשר אני עומד וניצב בפניכם ברט"ק קדוש ובהכנעת-לב, עלוים במוחי כמה היראהים. נזכר אני באותן הדמויות המפוארות שהיו בירושלים, אשר ישבו על כסא ה-ראשון לציון ששטם עיטר את עיר הקודש המקודשת מכל הארצות; ומעלה אני בזכרוננו גם את אותם המאורות הגדולים הראשונים לראשונים לציון שלא הכרנום אלא מתוך ספריהם. שואל אני את עצמי: לאן אני נכנס? למקום אשר להבת שלהבת. לתעסער בתואר, שלא אנשים אם אומר, שלאחר הגאונות לא היה מוסר גדול ונערץ כזה בישראל, שתור הזהב שלו החל בדור שטלפני גירוש ספרד, מימי ר' עובדיה מברטנורה, הגדול שבמפרשי המשנה, ונמשך עד היום.

כסא זה עיני כל ישראל היו נטויות אליו וסמכותו היתה גדולה וקובעת לא רק בארץ ישראל גופא, אלא גם בכל הגולה הספרדית כולה, ומבחינת ההלכה נתפשטה סמכותו גם על שאר חלקי האומה, שכן ספריהם ופסקיהם של הראשונים לציון, וכולם כתבו ספרים, נתקבלו בכל ישיבות העולם ומשמשים עד היום גר לרגלי הדיונים והפוסקים ותלמידי בתי המדרש בגלויות אדום ובגלויות ישמעאל כאחד.

כל אלה שנשא את התואר הזה היו גדולי-דעה וגדולי-תורה ונזכיר כאן כמה משמות: ר' לוי אבן חביב; ר' משה גלאנטי; ר' משה אבן חביב, בעל "גט פשוט"; ר' חזקיהו דייסילוף, בעל "פרי חדש"; ר' אברהם יצחקי, בעל "דור אברהם"; ר' יצחק הכהן רפפורט, בעל "בתי כהונה"; ר' נסים חיים משה מורחי, בעל "אדמת קדש"; ר' מיוחס בכר שמהל, בעל "פרי האדמה"; ר' יום טוב אלטאי, בעל "הלכות יום טוב"; ר' רפאל יוסף חזן, בעל "חקרי לב"; ועד אחרון אחרון אחד מצאצאיו מוריני הרב מרן הגאון ר' בנימין זאביר חזקיהו וזכר צדיק וקדוש לברכה, שהוא המשיך את אותה השושלת המפוארת של גדולי וענקי הרוח של חכמי ספרד והיה להם שריד אחרון.

רבינו המנוח סימל בתורתו ובאישיותו את כל אותה האצילות והכמה, היושר והטהרה של חכמי ספרד הקדמונים, בתורתו ובמדותיו היה כאחד הראשונים, אבל בכל הליכותיו ודרכיו ראינו בו את האיש החי את תקופתו; לא שהוא ירד לפי ערך הדור אלא שמאישיותו רומם אותו, בכוח תורתו, באהבת ישראל שהיתה טבועה בו, נתעלה התרומם מעל כל הכתמות והיה רצוי ומקובל על הדור הקשיש והצעיר כאחד והיה מנהיג כלל ישראל ובכל תפוצת ישראל נודע שמו.

רבינו המנוח שקיים בכל מאדו את הפסוק "האמת והשלום אהב", קבע בנאום ההכתרה שלו, שתפקידו של הראשון לציון, הוא בראש ובראשונה השלמת השלום והאחדות, ובן אחר: "ודע הזכיר תפקיד הקדוש: לאחד ולא להפריד, לקרב ולא להרחיק, לאהב

2

שם שמים ותורת ישראל: לרומם את העם בקדושה ולעשותם למודי ה' ושומרי תורה ומצוה".

ועל כסא זה של רבנו תקיפי דבארעא דישראל, ולמלא את מקומו של הראשון שקדמני, לא קל התפקיד ומרובה וקשה האחריות, יודע אני שלנושא תואר זה דרושות תכונות וסגולות מיוחדות שאינן בי ואם נבחרתי לתפקיד רם זה אין זאת אלא עדות לידיעה הגדולה של היהדות הספרדית, ומשום כך קשה התפקיד שבעתיים.

ויש לי עוד הרהור, והוא העובדה שמעמד זה אינו מתקיים במקום המסורתי שבו הוכתרו רבנינו, הוא בית הכנסת הקדום על שם רבן יוחנן בן זכאי בעיר העתיקה בירושלים, טכס ההכתרה היה מתחיל בביקור ובתפילה ליד הכותל המערבי, ובמקומות קדושים אלה היה הרב המוכתר שופך שיחו לפני ה' שיוצליחו בתפקידו ושיעלה בידו למלא את שליחותו באמונה, אותה השתפכות הלב ואותה השראה היתה מלווה את הרב במשך כל ימי כהונתו, והיא אינה אפשרית אלא ליד הכותל שלא זזה ממנו שכינה, ושלצערינו ולתוהונו אין אנו יכולים לעלות ולהוראות בו, אבל תפילתי ותפילת כל ישראל שבעזרת ה' לא ירחק היום ומקומות אלה יחזרו לידינו ושם נעלה ונראה לפני ה' לשפוך שיח ותפלה כאשר עם לבבנו.

אבל למעמד זה יש גם זכות מיוחדת, זכות שלא היתה נחלתם של הדורות הקודמים, זוהי הפעם הראשונה שההכתרה נעשית במדינת ישראל, שנתחדשה בעזרת ה' לאחר אלפיים שנות גלות וחורבן, בזמנם של כל אותם גדולי ישראל, שישבו על כסא רם זה, לא היו בארץ הקודש אלא כמה מאות נפשות מישראל ועתה זכינו שיהיו בת יותר ממאה וחמישים רבבה, דורנו זה זכה לחיות בכנייה של ארץ ישראל, בקיבוץ הגלויות לתוכה, בהרחבת יישובה ובפיתוחה.

תקופה זו של חידוש יצירתו של העם בארצו, היא תקופת-בנין, כלומר תקופת העמל והטוהר, ודבר זה מרבה ומגדיל את עומס האחריות המוטלת על המנהיגים הרוחניים של עם ישראל לא פחות מאשר עושי המלאכה הגשמית, עלינו לדאוג לאחדות האומה, לנטוע שלום אהבה ואוהה בין כל שבטיישראל, ואין לדבר על כך מבלי לראות את הגורם הגדול והמכריע שהוא מלכד את עם ישראל לאימה חזקה ומאוחדת, הוא התורה, ששררה על ישראל בכל גלותו וגרסה שאף-על-פי שהעם היה מפוזר בין שבעים אומות ותרבויות שונות שמר על אופיו המיוחד, היפך ממה שמחייב הטבע, זה התורה שבכותה הגענו עד היום, לחזות בהתיארת השלטון היהודי על חלק מארצו, ושרק בזכות ארץ-ישראל היא לנו נחלת עולמים ושכונות כך באים, שבים ונקבצים אליה בניה, אותם החזיונות שחזו נביאי ישראל, נביאי האמת והצדק, ואשר לפי ההיסטוריה והנסיגות מן העמים האחרים, היו צריכים להראות, חלילה, כחזון שוא — החלו להתגשם בימינו ולעינינו בעזרת צור ישראל ונאלו.

דורנו זה שהוא דור התגלות הגדולות במדע, הוכיח עד כמה קצר שכלו של אנוש להשיג את דרכי ההשגה, ושהמדע כולו איננו אלא מתן מן ההשגחה לכני האדם, ושמעל למדע יש גבוה מעל גבוה, יוצר ובונה העולם ומנהיגו בחסד וברחמים.

1

עובדות אלו צריכות לשמש, לאלה המפקקים באמונת ה', את ומופת לאצבע אלהים המכוונת את התבל; הוכחה מופתית להשגת ה' על עמו; אם כי לנו המאמינים, אין אנו צריכים אות ומופת, כי אנו מושבעים ועומדים ממעמד הר סיני, על קיום התורה, ועל בחירת ה' בעמו והשגתו עליו לדורי דורות, כל עוד קיים העולם.

ולכן דורנו זה הוא דור נסיון שבו מנסנו ה', הנטיב ונלך בדרכיו ויוליכנו קוממיות 'ארצנו ובארצנו. דור זה יהיה קובע בתולדות האומה לכל הדורות הבאים. כי המעשים המתרחשים בו יחידים הם במינום, וגם התקופה בכללה בהיסטוריה האנושית היא עתה מיוחדת.

עלינו, איפוא, לדעת שעל שכב ראשי ישראל רובץ עתה המשא גם של בנינו ובני בנינו עד עולם; וגורל ישראל בארצו הוא בסדה מסוימת גורלו של כל העם במזרח, התפקיד הראשון הוא, איפוא, להפוך את שכבי ישראל לעם אחד, למגם ולחברים, והי מין הרכבה והתרכבה מועילה לגידול הפרי והשבתה.

ואין הכוונה להתבוללות רוחנית, אלא לקלוט את הטוב והיפה שבכל שבט ושבת, יש לכל קהלה מסורת ועבר מפוארים, מורשת קדומים היא יסוד בלתי מעורער לבנייתם של חיי עם; הם אבני המסד של בנינו הרוחני ואל לנו לערער יסודות אלו.

ואין אנו מתעלמים מן הבעיות הרבות והמגוונות המתעוררות עם קיבוץ נדחים, ממקומות שונים, אבל עלינו לדאוג שלא להתחיל רגש של קיפוחים בין שבט ושבט, אלא ללמוד את הבעיות הללו ולפתור אותן, לשאוף להרמת מצבן החיטבי הדתי והחברתי של הקהלות הנחשלות; לעודד את העולים החדשים הנמצאים במעברות ובישובים; לצאת אליהם, ללמוד את בעיותיהם להדריכם ולעודדם ולהנחיל להם מנסיגות, מצב זה מחייב יותר מכל זמן אחר, להקים דור של רועים ומנהיגים רוחניים, שעליהם בעיקר יהיה התפקיד החשוב של המיווג.

עמנו שאף חמיר שהתורה תהיה נחלת כל העם כולו, וכל בניו לימור ה' ורב שלום בניו, לא היתה שאיפה אצלנו שהתורה תהיה מוגבלת לחלק מסוים מן העם, וכך נאמר בתלמוד על דורו של חזקיהו מלך יהודה, שבזמנו אפילו נשים וקטנים היו בקיאים בתורה; והרמב"ם, שהעולם חוגג עתה את יובלו, כותב בהלכות תלמוד תורה: "כל איש מישראל חייב בתלמוד תורה בין עני בין עשיר, בין שלם בגופו בין בעל יסורים; בין בחור בין שהיה זקן גדול שתשש כחי, אפילו היה עני המתפרנס מן הצדקה ומחור על הפתחים ואפילו בעל אשה ובנים חייב לקבוע לו זמן לתלמוד תורה" (הרמב"ם פרק א', הלכה ח').

התורה והחינוך הם יסוד היהדות ושום אומה ולשון לא שקדו על החינוך למסות כאומה הישראלית, וזה אשר עשת את עם ישראל לעם סגולה ועם ה', החינוך היהודי המסורתי הוא שהשוות את כל שכבות העם וחלקיו וגרם לאחדות האומה.

נעשים עתה נסיונות גדולים לפיתוח הכלכלי של הארץ, לשיפור המצב המדיני והחברתי — כל אלה הגם תנאים הכרחיים לקיום עצמאותה של מדינה; אבל דומני שהחלישות אחר תוצאות הנראות לעין, אחר דברים הנחנים למישוש, מסיגה, שלא בהכרח.

ה

את הצורך בפעולות להגברת הרוח בעם, אין כמוכן להתעלם מן הבעיות המסובכות שמתעוררות במדינה חדשה לבקרים; אבל שאלות הרוח אם כי מסוימות הן מן העין, חוסר הטיפול בהן מטביע כבר את חותמו על הדור, בד בבד עם השקידה לקיומו הגשמי של העם יש לדאוג גם לקיום הרוח, ביחוד כשישנה הבעיה הגדולה של מיווג השכטים, הדרך לכך היא שיתוף הפעולה מצד המדינה עם המנהיגות הרוחנית של העם.

עקבתי בענין רב אחר המבוכה הרוחנית הנשמעת בין אנשי הרוח והעם בישראל ואף בין הנוער, וראיתי שגם בדורנו זה, יש עתה, בשעת המשבר הרוחני, רצון נסתר לשיבה אל היהדות ואל מצוות התורה, דרושה התעוררות מקבילה גם מצד אנשי הדת והרוח שישתמשו בשעת הכושר ויגיעו אל לבו של כל אדם; לספק לו ידיעות ודרישותיו הגשניות, ולהביא לכל כפר ומושב בישראל את דבר ה'.

ובעיה זו כרוכה גם בבעיה אחרת המעסיקה אותנו מאד, והיא שאלת היחסים בין ישראל לגולה, העם היהודי שבתפוצות, שרוב רובו חרד לגורלה של מדינת ישראל וקשור עמה בכל נימי נפשו ותופך בה — סכנת התבוללות והתנכרות מרחפת עליו, הוא צמא לקבל מישראל הדרכה ועצה, לקבל עידוד רוחני ואות לקוממיות תרבותית, ומה אנו יכולים לעשות לו? האם להשכלה ותרבות אירופית הוא זקק לעזרתה של ישראל? הן זאת הוא מקבל מכלי ראשון, הוא זקק בעיקר ליהדות, לתורה, למצוות, למסורת היהודית, למעיינות קדומים שלא יחזבו מימיהם שהעם חמיר הרוח מהם את צמאנו, ואם בישראל גופא לא יהיו אלו חלק מהויתנו, כיצד נשפיע על אחינו שבגולה? כיצד נשמור על קשרינו עמם? הן גם מבחינה מדינית ומכלכלית תפגע המדינה אם הקשרים הרוחניים לא יהיו אמיצים ואם לא תצא השפעה ותורה מציון לתפוצות.

על המדינה לדעת שבעיות אלו הן דחופות וחשובות לא פחות משאר הבעיות; רבני ישראל צריכים ליתן דעתם על המצב ויחד עם הרשות לדאוג למציאת פתרון, תשומת לב ראיה מצד המדינה תוציא ממסגרת מוגבלת את המנהיגות הרוחנית של העם לישע הגולה, להביא אליה את דבר ה' ולהגביר את הקשר בין העם וארצו.

גם אומות העולם המתוקנות חפצות לראות בעם ישראל, עם התנייך, בעל המסורת הקדומה והמפוארת, ולשם כך גילו רבים מחסידי אומות העולם את אהדתם לישראל וחיליה לנו להשלותם.

עדים אנו לסימנים ראשונים של התקבצות כחות הרוח בישראל, עדים אנו לכך שהגולה הגדולה והעשירה, רואה בישראל הקטנה הדלה מרכז ומקור היהדות — הן אלה סימנים ראשונים לקיום החזון של מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים, ואותות מבשרים אלה המתגשמים לעינינו צריכים לשכנע את אלה שעדיין הם מפקקים ביעדו של ישראל ותורתו, שעם ישראל מראשיתו ועד גאולתו קשור בדבר ה', וזהו ייחודו ומגלתו וסוד קיומו.

וטנם אכלה לדבר, אשא תודה וברכה לקהל הנבכר ששם בי אימונו ובחר בי לכהן במשרתו; וביתוד לעמיתי וידיד נפשי גור החכמים וסארים הגאון רבי יצחק

1

ביקור בראש העין

בביקור ברמת גן בכ"ד בניסן תשט"ו; משמאל לרב נסים - אברהם קריניצי, ראש העיר

הלוי הרצוג שליט"א, הרב הראשי לישראל, שיחד עמו ובעצה אחת נכלל את פעולותינו
ודרכינו להרמת קרן התורה וקרן ישראל.

ועתה אפרוש כפי השמים בתפילה: ברוך ה' אלהי ישראל אשר בחרת בעבדך
לשבת על כסא רם זה.

ה' אלהי ישראל אין כמוך אלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת שומר הברית
והחסד לעבדיך החולכים לפניך בכל לבם... ושנית אל תפלת עבדך ואל תחנתו ה'
אלהי לשמע אל הרנה ואל התפלה אשר עבדך מתפלל לפניך היום: יהי ה' אלקינו עמו
כאשר היה עם אבותינו אל יעזבנו ואל ישטנו להטות לבבנו אליו ללכת בכל דרכיו
ולשמור חוקותיו ומצוותיו אשר צוה את אבותינו, תן לעבדך לב מבין ושומע, הודהו
דרכך ינחהו בעצתך למען יוכל לשרת את עמך הגוי הגדול הזה בדרך אמת והיושר.
ברך את עמך היושבים בחצרות קדשך ובארצות גלותם, הצלה כל מעשי ידיהם, פצם
מכל צרה ויפלו אויביהם לפניהם: ברך את מדינת ישראל, נשיאה, רבניה וחכמיה: שריה
ויועציה: ברך את צבא ישראל העומד על משמר ארצך בגבורה, שמרם והגן עליהם
ורדפו מהם חמשה מאה ומאה מהם רבבה ירדפו: תן שלום בארץ ובעולם וטהר לבנו
לעבודתך באמת וזכנו לחיות בבנין בית הבחירה ובבא לציון גואל, משמיע שלום מבשר טוב,
אימר לציון מלך אלהיך.

כרטיס 1

”קהל קדוש ונכבד,

ברגעים אלה, כאשר אני עומד וניצב בפניכם ברטט-קודש ובהכנעת הלב, עולים במוחי כמה הרהורים. נזכר אני באותן הדמויות המפוארות שהיו בירושלים, אשר ישבו על כסא ה”ראשון לציון” ששמם עיטר את עיר הקודש המקודשת בכל הארצות, ומעלה אני בזכרוני גם את אותם המאורות הגדולים הראשונים לראשונים לציון שלא הכרנום אלא מתוך ספריהם.”

(נאום ההכתרה, הרב נסים)

- **”ברגעים אלה”, לפני פתיחת השנה וכניסה לתפקידי - אילו תחושות עולות בי? אילו הרהורים עולים במוחי?**
- **”נזכר אני באותן הדמויות המפוארות שהיו”, רצף הדורות - חלק משושלת... מי היה לפניי? מה הייתה המורשת שלו? איזה קו חינוכי אני ממשיך? מה הרצף-החיבור שאני יוצר אליו ולדמויות משמעותיות אחרות שהיו לפניי (לדוגמה: מורים שחינכו את כיתתי)? מה אוסיף משלי?**

כרטיס 2

”שואל אני את עצמי:

לאן אני נכנס? למקום אש להבת שלהבת. להתעטר בתואר, שלא אגזים אם אומר, שלאחר הגאונות לא היה מוסד גדול ונערץ כזה בישראל שתור הזהב שלו החל בדור שמלפני גירוש ספרד, מימי רבי עובדיה מברטנורא, הגדול שבמפרשי המשנה, ונמשך עד היום הזה.”

(נאום ההכתרה, הרב נסים)

- **”שואל אני את עצמי” -**

- **לאן אתה נכנס?**
- **באיזה תואר אתה מתעטר?**
- **באיזה תואר אתה בוחר להיכנס לתפקיד השנה?**

כרטיס 5

"ועתה אפרוש כפיי השמים בתפילה ברוך ה' אלהי ישראל
אשר בחרת בעבדך לשבת על כיסא רם זה."

(נאום ההכתרה, הרב נסים)

התפילה האישית שלי רגע לפני כניסתי לתפקיד:

....."ועתה אפרוש כפיי השמיים בתפילה

.....

"

כרטיס 3

"רבינו המנוח שקיים בכל מאודו את הפסוק 'האמת והשלוש
אהבו', קבע בנאום ההכתרה שלו, שתפקידו של הראשון
לציון, הוא בראש ובראשונה השלטת השלום והאחדות. וכך
אמר: 'ודע והכיר תפקידך הקדוש: לאחד ולא להפריד, לקרב ולא להרחיק,
לאהב שם שמים ותורת ישראל, לרומם את העם בקדושה ולעשותם למודי
ה' ושומרי תורה ומצווה'."

(נאום ההכתרה, הרב נסים)

"ודע והכיר תפקידך הקדוש" - תפיסת התפקיד

- מהי תפיסת התפקיד שלך כמחנך/כמנהל/כהורה?

- על אילו ערכים היא מושתתת?

כרטיס 4

"וטרם אכלה לדבר אשא תודה וברכה לקהל הנכבד ששם בי
אמונו ובחר בי לכהן במשרה זו; וביחוד לעמיתי וידיד נפשי
נזר החכמים ופארם הגאון רבי יצחק הלוי הרצוג שליט"א, הרב
הראשי לישראל, שיחד עמו ובעצה אחת, נכלכל את פעולתנו ודרכנו
להרמת קרן התורה וקרן ישראל."

(נאום ההכתרה, הרב נסים)

"וטרם אכלה לדבר אשא תודה וברכה לקהל" -

למי תרצה להודות עם כניסתך לתפקיד?

נספח 3

דף התבוננות אישית - שאלות מנחות לקראת כתיבת נאום הכתרה אישי

”ברגעים אלה”, לפני פתיחת השנה וכניסה לתפקידי -

אילו תחושות עולות בי?

אילו הרהורים עולים במוחי?

”נזכר אני באותן הדמויות המפוארות שהיו”, רצף הדורות - חלק משושלת...

מי היה לפניי?

מה הייתה המורשת שלו?

איזה קו חינוכי אני ממשיך?

מה הרצף-החיבור שאני יוצר אליו ולדמויות משמעותיות אחרות שהיו לפניי (לדוגמה: מורים שחינכו את כיתתי)?

מה אוסיף משלי?

”שואל אני את עצמי” -

לאן אני נכנס?

באיזה תואר אני מתעטר?

באיזה תואר אני בוחר להיכנס לתפקיד השנה?

”ודע והכיר תפקידך הקדוש” -

מהי תפיסת התפקיד שלי כמחנך/כמנהל/כהורה?

על אילו ערכים היא מושתתת?

”וטרם אכלה לדבר אשא תודה וברכה לקהל” -

למי ארצה להודות עם כניסתי לתפקיד?

”ועתה אפרוש כפיי השמים בתפילה ברוך ה' אלהי ישראל אשר בחרת בעבדך לשבת על כיסא רם זה.”

התפילה האישית שלי רגע לפני כניסתי לתפקיד:

”ועתה אפרוש כפיי השמיים בתפילה

”

